

TAVOITTEENA NOLLA TAPATURMAA RAKENNUSTEOLLISUUDESSA 2020

Rakennusteollisuus RT ry:n kannanotto

Rakennusteollisuus

ESIPUHE

Rakennusteollisuus RT ry:n hallitus asetti vuoden 2010 alussa tavoitteen, jonka mukaan liiton eri toimialojen jäsenyritysten tulee saada työtaturmat minimiin vuoteen 2020 mennessä.

Nolla tapaturmaa -tavoitteen toteutuminen edellyttää kaikkien rakennusalalla toimivien ja työskentelevien sitoutumista ja yhteistyötä rakennuttamisesta ja suunnittelusta lähtien. Sitoutuminen nolla tapaturmaa -ajatteluun ja sen edellyttämään toimintatapaan on keskeistä. Nolla tapaturmaa -ajattelun tulee ulottua yrityksen johdosta ja henkilöstöstä jokaisen aliurakoitsijan viimeiseen työntekijään saakka.

Ensimmäisten viiden vuoden (2010–2015) toimintaohjelman myötä toteutetuilla kehitystoimilla rakennusalan työturvallisuudessa ja turvallisuuskulttuurissa on tapahtunut selvä positiivinen muutos. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan kuitenkin entistä lujempaa työtä ja toimenpiteitä, jotka on kohdistettu selkeästi työturvallisuuden kehittämiseen.

Seuraava kahden vuoden ohjelma sisältää työturvallisuuden kehittämisen kulmakivet ja toimenpiteet vuosille 2016–2017. Ohjelma keskittyy toimenpiteisiin, joihin jokaisen rakentamisen osapuolen tulee sitoutua tavoitteen saavuttamiseksi.

Ohjelma on käsitelty ja hyväksytty Rakennusteollisuus RT ry:n hallituksessa 16.6.2015.

Ohjelman toteutumista seurataan Rakennusteollisuus RT ry:n hallituksessa, toimialojen hallituksissa ja RT:n turvallisuusryhmässä.

Kulmakivet työturvallisuuden kehittämisessä vuosille 2016–2017

- 1. Turvallisuus syntyy johtamalla**
- 2. Taitava tilaaja asettaa tavoitteet ja luo edellytykset turvallisuudelle**
- 3. Turvallisuus alkaa minusta -asenne jokaisen ohjenuoraksi**
- 4. Osaaminen luo perustan turvalliselle työskentelylle**

1. TURVALLISUUS SYNTYY JOHTAMALLA

Ylimmän johdon aito sitoutuminen on perusedellytys työturvallisuudessa onnistumiselle. Sitoutuminen on todellisuutta vasta silloin, kun ylin johto on saanut myös alaisensa viemään tarvittavan muutoksen läpi koko organisaation. Johto ja esimiehet toimivat esimerkkeinä.

Turvallisuutta johdetaan ja työturvallisuuden riskejä hallitaan ennakoivasti. Johto asettaa työturvallisuustoiminnalle tavoitteet ja mittarit, joilla se ohjaa työturvallisuuden toteutumista. Työturvallisuutta johdetaan ja siinä onnistumista arvioidaan samalla tavoin kuin taloudellista tulosta, laatua ja asiakastytytyväisyyttä.

Hyvä työturvallisuus on kilpailuetu, jota myös asiakkaat arvostavat ja edellyttävät

- Yrityksessämme laatu ja työturvallisuus kuuluvat yhteen.
- Työ ilman tapaturmia tuo taloudellisen tuloksen ja asiakkaittemme arvostuksen.

Työturvallisuus sisältyy yrityksen kaikkiin toimintoihin ja siihen varataan riittävät resurssit

- Yrityksemme johto ottaa työsuojelun toimintaohjelman työkalukseen.
- Nostamme työturvallisuuden alan kaikkien kokousten asialistan kärkeen.
- Varmistamme riittävät resurssit, mikä tarkoittaa vähintään sitä, että tarvittava työturvallisuuden osaaminen on kunnossa.
- Ohjaamme suunnittelua siten, että siihen sisältyy työturvallisuus.
- Otamme tuotannon suunnittelussa ja hankinnoissa ennakoivasti huomioon työturvallisuuden ja -terveyden vaatimukset (riskialttiit työt, nostot, siirrot, ergonomia, pölyttömyys) sekä hyödynnämme työterveyshuollon asiantuntemuksen.
- Jokainen esimies valvoo ja vaatii työturvallisuuden tinkimätöntä noudattamista.

Tunnistamme vaarat ja arvioimme työturvallisuusriskit sekä tutkimme poikkeamat ja opimme niistä

- Toteutamme työturvallisuutta ennakoivasti (ennakkosuunnittelu, turvallisuushavainnot).
- Teemme kirjalliset riskiarvioinnit, jotka viemme työn toteutukseen.
- Tutkimme kaikki tapaturmat ja poikkeamat sekä opimme niistä tulevaa varten.
- Huolehdimme, että tieto ja poikkeamista oppiminen saavuttavat koko organisaation.

2. TAITAVA TILAAJA ASETTAA TAVOITTEET JA LUO EDELLYTYKSET TURVALLISUUDELLE

Rakennushankkeen turvallinen toteutus edellyttää kaikkien osapuolten sitoutumista. Urakoitsijoina kehitämme työturvallisuutta yhteistyössä tilaajien kanssa. Tilaajina huolehdimme siitä, että turvallinen työskentely on mahdollista yhteisten pelisääntöjen mukaisesti. Jokainen tilaaja varmistaa läpi koko toteuttajaketjun tarjouspyynnöstä luovutukseen, että muut osapuolet tuntevat työturvallisuudelle asetetut vaatimukset ja sitoutuvat niihin.

Kun nämä edellytykset on luotu, tilaaja asettaa tavoitteet sekä valvoo ja ohjaa niiden toteutumista ja puuttuu välittömästi havaittuihin poikkeamiin.

Työturvallisuus on myös sopimusasia

- Tarjoamme ainoastaan turvallisesti toteutettua työtä ja ohjaamme rakennuttajaa/ tilaajaa työturvallisuuden saavuttamiseen.
- Varmistamme tarjouspyynnössämme, että tarjouksen tekijä on tietoinen kaikista työturvallisuuteen liittyvistä asioista ja sisällyttää ne tarjoukseensa.
- Korostamme työturvallisuutta tarjouspyynnössämme ja urakkaneuvotteluissamme.

Työturvallisuus on yksi painavimmista perusteista sopimuskumppaneiden, välineiden ja materiaalien valinnassa

- Pyydämme tarjoukset ainoastaan luotettavilta toimijoilta.
- Solmimme alihankintasopimukset ainoastaan työturvallisuuteen sitoutuneiden kumppaneiden kanssa.
- Hankimme ja käytämme ainoastaan turvallisia tuotteita ja materiaaleja.

Tilaaja valvoo ja ohjaa

- Valvomme toteutusta ja puutumme poikkeamiin.
- Olemme tinkimättömiä ennalta sovittujen pelisääntöjen noudattamisessa.

3. TURVALLISUUS ALKAA MINUSTA -ASENNE JOKAISEN OHJENUORAKSI

Asenteiden muuttaminen ja henkilöstön sitouttaminen työturvallisuuteen on pitkäjänteistä toimintaa. Johdon tehtävä on toiminnallaan ja esimerkillään viedä tarvittava muutos läpi koko organisaation.

Työelämässä tehokas tapa asenteiden kehittämiseen on yksilön mahdollisuus päästä vaikuttamaan ja osallistumaan omien työolosuhteidensa parantamiseen. Tiedon jakaminen, yhteistyö ja osallistuminen auttavat jokaista ymmärtämään, että työturvallisuus on työsuhde-etu.

Jokaisella on oikeus turvalliseen työskentelyyn. Tämä tarkoittaa myös, että jokaisella on velvollisuus huolehtia työpaikalla sekä omasta että työtoverin turvallisuudesta.

Työturvallisuus lähtee oikeasta asenteesta

- Johdamme omalla esimerkillämme.
- Toimimme määrätietoisesti ja tinkimättömästi – asenteet eivät muutu hetkessä.
- Nostamme rakennusalan työturvallisuuden painoarvoa kilpailujen ja tapahtumien kautta, mm. alan yhteisen työturvallisuusviikon avulla.
- Toteutamme asenteita muokkaavia kampanjoita.

Oikea asenne syntyy kokemuksista ja osallistumisesta

- Kannustamme turvalliseen työskentelyyn.
- Hyödynnämme kaikkien osaamisen tekemällä työturvallisuushavainnoja ja pitämällä yhteisiä viikkopalavereita.
- Puutumme työturvallisuuspuutteisiin ja -laiminlyönteihin.

Työturvallisuus on ammattitaitoa

- Työturvallisuuden parantamisella takaamme toimintamme jatkuvuuden.
- Otamme yksilöinä vastuun omasta tavastamme toimia.
- Huolehdimme myös työtovereistamme.

4. OSAAMINEN LUO PERUSTAN TURVALLISELLE TYÖSKENTELYLLE

Ammattitaitoiseen rakentamiseen sisältyy aina työturvallisuus. Työturvallisuuden osaaminen on yksi perusedellytyksistä rakennusalan tehtävissä, olipa kyse johtamisesta, suunnittelusta tai toteutuksesta. Työturvallisuusopetus on osa ammatteihin valmistavaa koulutusta. Yritysten ja oppilaitosten välinen yhteistyö takaa, että koulutus vastaa työelämän tarpeisiin.

Työpaikalla työturvallisuuden perusosaaminen varmistetaan kunnollisella perehdyttämisellä sekä huolehtimalla, että vaaditut työskentelyn perusedellytykset (esim. työturvallisuuskortti, tulityökortti, ensiapuvalmiudet) ovat kunnossa.

Työturvallisuuden osaamista tarvitaan kaikissa tehtävissä

- Huolehdimme, että myös muilla kuin suoraan tuotannossa toimivilla on riittävä osaaminen (johto, rakennuttajatehtävät, suunnittelun ohjaus, laskentatoimi, hankintatoimi jne.).
- Varmistamme, että valitsemamme yhteistyökumppanit huolehtivat oman henkilöstönsä osaamisesta.
- Kehitämme yhteistä mallia rakennusalan tuotannon tehtävissä toimivien pätevöitymiskoulutukseen.

Oppilaitosyhteistyö edistää opetuksen vastaavuutta työelämän tarpeisiin

- Teemme työturvallisuuden kehittämisessä tiivistä yhteistyötä alan oppilaitosten kanssa.
- Varmistamme harjoittelijoiden valmiudet ennen työn aloittamista.
- Pyrimme saamaan työturvallisuuskoulutuksen osaksi kaikkia alan tutkintoja.

Yhteisillä työpaikoilla toimivien osaaminen varmistetaan

- Varaamme perehdyttämiselle riittävästi aikaa ja varmistamme, että perehdytysaineisto on ajan tasalla.
- Otamme perehdytyksessä huomioon kohteen vaativuuden ja perehdytettävän osaamistason.
- Varmistamme, etteivät puutteellinen kielitaito ja kulttuurierot aiheuta työturvallisuusriskiä.

Rakennusteollisuus RT ry edistää rakennusalan työturvallisuutta

- Antamalla asiantuntija-apua työturvallisuusasioissa.
- Osallistumalla koulutuksen, kampanjoiden ja kilpailujen järjestämiseen.
- Osallistumalla viranomaissäännösten ja ohjeiden valmisteluun.
- Kokoamalla ja ylläpitämällä ajantasaista työturvallisuusohjeistoa.
- Valmistelemalla ohjeita yrityksille, toimipaikoille ja työmaille.
- Viestimällä työturvallisuuden hyvistä käytännöistä ja välittämällä turvallisuustietoutta.
- Seuraamalla säännöllisesti työturvallisuuden kehittymistä jäsenyrityksissä.

Rakennusteollisuus

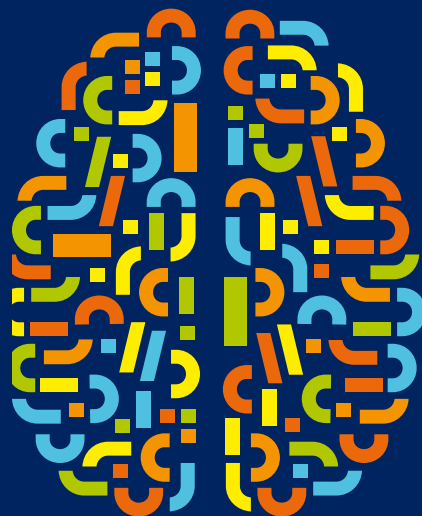
Rakennusteollisuus RT ry on rakennusalan elinkeinopoliittisten ja työmarkkina-asioiden edunvalvoja. RT-liittoyhteisöön kuuluvat Keskusliitto ja viisi toimialaa: Talonrakennus, Tuoteteollisuus, Infra, Pinta ja Tekninen urakointi.

www.rakennusteollisuus.fi

**Viisaat
kypärät yhteen!**

TURVALLISUUS ON TEKIJÖIDENSÄ SUMMA

**Rakennusteollisuuden yhteinen
Turvallisuusviikko
aina toukokuussa**

Rakennusteollisuus RT ry
PL 381 (Unioninkatu 14) 00131 Helsinki, Finland
p. +358 9 12 991 · f. +358 9 628 264